

ΣΑΠΙΟ ΦΕΓΓΑΡΙ

Σάλι Γκάρντνερ

Το "**Σάπιο Φεγγάρι**" της **Sally Gardner** είναι ένα πολυβραβευμένο και αναγνωρισμένο βιβλίο, τόσο από τους κριτικούς λογοτεχνίας, όσο και από τους ίδιους τους αναγνώστες που το έχουν αγκαλιάσει από την πρώτη κιόλας στιγμή που κυκλοφόρησε στην αγορά, πριν από περίπου ένα χρόνο.

Το δίχως άλλο, λοιπόν, όταν αποκαλείς τον εαυτό σου τακτικό αναγνώστη, δεν μπορείς να αντισταθείς στην πρόκληση του να πάρεις στα χέρια σου ένα τόσο δημοφιλές βιβλίο, θέλοντας να ανακαλύψεις μόνος σου αν τελικά αξίζει τον κόπο τόση συζήτηση γύρω από τον συγκεκριμένο τίτλο. Παίρνοντας, λοιπόν, στα χέρια μου το εν λόγω βιβλίο και ξεφυλλίζοντάς το πριν ξεκινήσω την αυστηρή του ανάγνωση, με κατέλαβε ένα περίεργο συναίσθημα. Θες το παράξενο εξώφυλλο, η περιληψη που δεν σε άφηνε να μαντέψεις πολλά για το περιεχόμενο και την εξέλιξή του, ίσως ακόμη και το ένστικτό μου, γυρίζοντας στην πρώτη σελίδα, είχα ήδη αρχίσει να ανεβάζω παλμούς.

Ο Στάντις είναι ένα δεκαπεντάχρονο αγόρι που εκτός από το παράξενο όνομά του, έχει δύο μάτια διαφορετικού χρώματος, ένα γαλάζιο κι ένα καφέ, ενώ η ικανότητά του να γράφει και

να διαβάξει βρίσκεται στο **στάδιο** της ηλικίας μεταξύ τεσσάρων και πέντε ετών. Αυτό τον κατατάσσει αυτόματα στην κατηγορία των ελαττωματικών ανθρώπων οι οποίοι, στην κοινωνία στην οποία εκείνος ζει, δεν έχουν καμία αξία. Η ζωή του παίρνει διαφορετική τροπή όταν λίγο καιρό μετά την εξαφάνιση των γονιών του, στο διπλανό σπίτι από το δικό του μετακομίζει ο Έκτορας και η οικογένειά του, ένα αγόρι στην ίδια ηλικία με εκείνον που δεν αργεί να γίνει ο καλύτερός του φίλος, ο προστάτης του, ο αδερφός που ποτέ δεν απέκτησε. Και ξαφνικά, έρχεται η μέρα εκείνη που ο Έκτορας χάνεται κι αυτός με τη σειρά του και όλα αλλάζουν, γίνονται όπως πριν εμφανιστεί στη ζωή του Στάντις και ακόμα χειρότερα, με την Μητρόπολη να γίνεται ακόμα πιο απειλητική κι επικίνδυνη, θέλοντας να φυλάξει τα μυστικά της με όποιο κόστος.

Η πρώτη σκέψη που κάνουμε διαβάζοντας το βιβλίο και την περιγραφή του μηχανισμού που δουλεύει η κυβέρνηση της Μητρόπολης, είναι πως θυμίζει έντονα το Ναζιστικό καθεστώς της Γερμανίας. Βέβαια, αυτό είναι απλά και μόνο μια σκέψη η οποία δεν αργεί να ξεθυμάνει σύντομα καθώς, οι όποιες ομοιότητες, τελειώνουν πολύ γρήγορα. Όσο προχωράμε στην καρδιά της ιστορίας, δεν αργούμε να διαπιστώσουμε πως η πραγματικότητα του Στάντις, δεν είναι πολύ διαφορετική από αυτήν που ζούμε κι εμείς σήμερα, έστω και σε μια πιο συγκαλυμμένη, λιγότερο βίαιη μορφή. Είναι μια κοινωνία οι πολίτες της οποίας έχουν μάθει να σκύβουν το κεφάλι, να μην αντιδρούν, να μην παλεύουν, να μην αγωνίζονται για τα θέλω τους αλλά και για το κοινό καλό. Είναι μια κοινωνία την οποία ελέγχουν οι λίγοι και οι πολλοί υπομένουν το ζυγό της, καταπίνοντας αμάσητο ό,τι κι αν έχει να τους προσφέρει, όχι γιατί δεν έχει επιλογή, αλλά γιατί δεν επιχειρεί να κάνει το αντίθετο φοβούμενη τις συνέπειες. Θα μπορούσαμε να πούμε πως πρόκειται για μια δυστοπική ιστορία και ίσως σε έναν βαθμό να είναι, όταν όμως η δυστοπία πλησιάζει τόσο επικίνδυνα την πραγματικότητα, πώς να χρησιμοποιήσεις αυτό τον όρο χωρίς σκέψη;

Με μια δεύτερη σκέψη, συνειδητοποιούμε πως πρόκειται για μια ιστορία χαρακτήρων. Μπορεί ο Στάντις να είναι ο βασικός πρωταγωνιστής, όμως ο Έκτορας, παρά που έχει χαθεί, έχει την ίδια δυναμική με εκείνον, όσον αφορά την **αφήγηση** αλλά και την εξέλιξη της ιστορίας. Είναι πάντα εκεί, ακόμα κι όταν δεν είναι και αυτό γιατί, τα δύο αυτά νεαρά παιδιά αποτελούν ουσιαστικά μια ύπαρξη, μια οντότητα, εκπροσωπώντας τις δύο διαφορετικές πλευρές της. Εκείνη που συνεχίζει να ονειρεύεται και να ελπίζει όταν όλα συνεχίζουν να καταρρέουν κι εκείνη που προσπαθεί να πιαστεί από την ελπίδα αυτή, ακόμα κι αν δεν πιστεύει πως πραγματικά υπάρχει σωτηρία για όλους. Εκείνη που υπομένει στωικά γιατί έτσι έμαθε να πράττει κι εκείνη που κόντρα στα πρέπει και τα μη, τολμάει να υψώσει το ανάστημά της και να αποδείξει πως παρά τα χτυπήματα που δέχεται, μπορεί να είναι δυνατή και ισχυρή ακόμα κι αν πληρώσει το τίμημα. Και οι δύο μαζί, είναι οι πλευρές ενός νομίσματος που αν το πετάξεις στον αέρα, απ' όποια πλευρά κι αν προσγειωθεί στο έδαφος, δεν θα πάψει να είναι κάτι το ολοκληρωμένο, το διαυγές, το αληθινό.

Το βιβλίο αυτό είναι ο ορισμός της αλληγορίας, μιας αλληγορίας ωστόσο που δεν έχει στόχο της τον φτηνό εντυπωσιασμό ούτε όμως και την δημιουργία ιδεών που δεν έχουν καμία αξία. Αντίθετα, η συγγραφέας, επιλέγει με τον πιο απλό τρόπο, με την πιο λιτή και κατανοητή γλώσσα που θα μπορούσε, να αφηγηθεί μια ιστορία που μέσα στην μυθοπλασία και το παραμύθι της, σε πείθει πέρα για πέρα για την αλήθεια της. Σε προκαλεί να κοιτάξεις τον

κόσμο γύρω σου και να το δεις με διαφορετικά μάτια, με βλέμμα χωρίς παρωπίδες. Σε προκαλεί να είσαι γενναίος και να κοιτάξεις τον εαυτό σου στον καθρέπτη, να αναρωτηθείς ποιος είσαι, ποιος μπορείς να γίνεις, να αναγνωρίσεις το για τι είσαι πραγματικά προορισμένος ως άτομο με ελεύθερο πνεύμα και βούληση και όχι ως ένα κοινωνικό παρασκεύασμα που δεν έχει επιλογή. Είναι μια ιστορία γεμάτη συμβολισμούς, μια ιστορία που μιλάει για την ελπίδα, τη φιλία, την αγάπη, τη δύναμη του να ονειρεύεσαι, να θέτεις στόχους και να τους κυνηγάς όσο άπιαστοι κι αν φαίνονται. Είναι μια ιστορία που αποδεικνύει πως δεν χρειάζονται βαρύγδουπα λόγια για να μιλήσεις για κάτι σπουδαίο όπως είναι η αλήθεια και η πίστη, η θυσία και η αφοσίωση, η αγάπη και η ολοκληρωτική παράδοση σε αυτό που είσαι.

*Το βιβλίο της Sally Gardner, **Σάπιο Φεγγάρι**, κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Ψυχογιός. Διαβάστε πληροφορίες για το βιβλίο, [εδώ](#).*

[Γιώτα Παπαδημακοπούλου](#)